

संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता
अभियानांतर्गत युवक बिरादरी, मुंबई
या संस्थेच्या जनजागृती व लोकशिक्षण
अभियानास प्रशासकीय मान्यता

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

शासन निर्णय क्र. आयईसी २००५/प्र.क्र. ४०/पापु-२१

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२, दिनांक - १०.७.२००६

प्रस्तावना

राज्यामध्ये सन २००२-०३ पासून संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियान राबविण्यात येत आहे. अभियानांतर्गत व्यापक जनजागृती करून वैयक्तिक व परिसर स्वच्छतेबाबत सामाजिक मानसिकता बदलण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून माहिती, जनसंपर्क व लोकशिक्षणाचा कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. या कार्यक्रमात शासकीय यंत्रणेच्या प्रयत्नांमध्ये प्रतिथयश स्वयंसेवी संस्थांचा सक्रीय सहभाग प्राप्त करून समाजाच्या सर्व स्तरांमध्ये विविध माध्यमाद्वारे जनजागृती करण्याचे शासनाचे धोरण आहे. त्यानुसार राज्यातील १३ जिल्ह्यांमध्ये सन २००६-०७ चे अभियान सुरू होण्यापूर्वी युवक बिरादरी या संस्थेच्या माध्यमातून जनजागरण व लोकशिक्षण अभियान राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यासाठी पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय

संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानांतर्गत व्यापक जनजागृती करण्यासाठी राज्यातील यवतमाळ, वाशिम, अकोला, हिंगोली, परभणी, जालना, गोंदिया, गडचिरोली, नंदूरबार, धुळे, जळगांव, नाशिक आणि वर्धा या १३ जिल्ह्यांमध्ये दि. १५ सप्टेंबर, २००६ ते ३१ ऑक्टोबर, २००६ या कालावधीत युवक बिरादरी या संस्थेस “नागरी स्वच्छता जनजागरण अभियान” राबविण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

(१) कार्यक्रमाचे स्वरूप - या अभियानामध्ये चित्ररथ (टॅब्लो), रंगविलेली बस, पिकअप मोटर व्हॅन या वाहनांमधून सुमारे ३० कलाकार, चित्रकार व निवेदकांचा संच सहभागी होणार आहे. ध्वनी व्यवस्था, रोषणाई, जनरेटर व ऑडिओ कॅसेट प्लेअर्स यांच्या माध्यमातून या अभियानात उपरोक्त १३ जिल्ह्यात व मार्गातील येणा-या प्रमुख नगरांमध्ये नृत्यगान व अन्य कलाकृतींद्वारे पाणी वाचवा, पाणी अडवा, स्वच्छता, आरोग्य, शौचालयांचा अधिकाधिक वापर आणि त्यांचे व्यवस्थापन, सांडपाणी व्यवस्थापन आणि लोकसहभाग विषयांवर जनजागृती करण्यात येईल.

(२) अ. कार्यक्रमांची संख्या - उपरोक्त १३ जिल्ह्यांमध्ये एकूण ४५ कार्यक्रम या अभियानांतर्गत सादर केले जातील. सदर कार्यक्रमांमध्ये नगरपालिका परिसरात प्रत्येकी १ कार्यक्रम व महानगरपालिका परिसरात २ कार्यक्रम सादर केले जातील.

ब. या व्यतिरिक्त संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानाच्या सन २००४-०५ च्या राज्यस्तरीय पारितोषिक वितरण समारंभाच्या वेळी एक कार्यक्रम (किमान ४५ मिनिटांचा) विनामुल्य सादर करण्यात येईल.

(३) कार्यक्रमाची वेळ - प्रत्येक कार्यक्रम हा किमाने दोन तासांच्या कालावधीचा असेल. यामध्ये समूहगान, रॅली, पूरक प्रसार सभा, प्रतिज्ञा हस्ताक्षर, लोकजागृती व पथनाट्य यांचा समावेश करावा.

(४) प्रचार व प्रसिध्दी साहित्याचे वितरण - या अभियानात प्रत्येक सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे वेळी एन.एस.एस., एन.सी.सी., युवक मंडळे, महिला मंडळे अणि लोकप्रतिनिधी व वरिष्ठ शासकीय अधिकारी यांना लिफलेट्स, स्टिकर्स, हॅडबिल्स, भितीपत्रके यांचे युवक बिरादरीकडून वितरण केले जाईल. या साहित्याची निर्मिती सुद्धा युवक बिरादरीकडून केली जाईल.

(५) युवक बिरादरीने या अभियानात निर्माण केलेल्या प्रचार व प्रसिध्दी साहित्याची मालकी हक्क शासनाची राहणार असून त्याच्या वितरणाचे कायमस्वरूपी हक्क शासनाकडे राहतील.

(६) युवक बिरादरीचे हे अभियान ज्या ज्या जिल्ह्यातून मार्गक्रमण करील, तेथील सर्व विभागांच्या संबंधित शासकीय कार्यालय प्रमुखांकडून बिरादरीच्या सदस्यांना प्रवास, विश्रांती, निवास व इतर बाबतीत शक्य तेवढे सहकार्य करण्यात येईल. तथापि यासंदर्भातील खर्च बिरादरीकडूनच केला जाईल.

(७) निधीची उपलब्धता - या अभियानासाठी रु. १४.०० लक्ष (रुपये चौदा लक्ष फक्त) एवढ्या खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. या प्रयोजनासाठी हांगारा खर्च विभागाकडे संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानांतर्गत उपलब्ध तरतूदीतून वितरीत करण्यात यावा.

हा निधी युवक बिरादरीला खालील २ टप्प्यात वितरित करण्यात येईल.

अ) कार्यक्रमाला प्रत्यक्ष सुरुवात होण्यापूर्वी एकूण मंजूर निधीच्या ५० टक्के अग्रिम - रु. ७.०० लक्ष (रुपये सात लाख फक्त) हा शासन निर्णय निर्गमित झाल्यावर आणि युवक बिरादरी संस्थेने शासनाकडे हमीपत्र सादर केल्यानंतर जनजागरण मोहीम सुरू होण्यापूर्वी किमान १५ दिवस अगोदर वितरित करण्यात येईल.

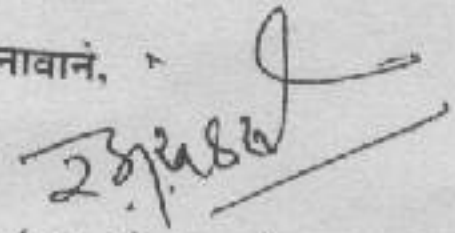
ब) उक्त १३ जिल्ह्यातील जनजागरण अभियान पूर्ण झाल्याचा अहवाल युवक बिरादरी संस्थेने लेखी स्वरूपात शासनास सादर केल्यानंतर तसेच, उपरोक्त १३ जिल्ह्यातील कार्यक्रमाच्या मुल्यमापनाबाबतचा अहवाल संबंधित महानगरपालिका आयुक्त आणि मुख्याधिकारी, नगरपालिका यांच्याकडून शासनास प्राप्त झाल्यानंतर उर्वरित ५० टक्के रक्कम रु. ७.०० लक्ष (रुपये सात लाख फक्त) युवक बिरादरी संस्थेस वितरित करण्यात येईल.

(८) सदर जनजागरण अभियान उक्त १३ जिल्ह्यांमध्ये पूर्ण झाल्यानंतर दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००७ पर्यंत या निधीच्या वापराबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र युवक बिरादरीने शासनाकडे सादर करणे आवश्यक आहे.

(९) काही अपरिहायं कारणांमुळे, उदा. नैसर्गिक आपत्ती, अपघात इ. मुळे नियोजित कार्यक्रमांच्या वेळापत्रकात अथवा कार्यक्रमांच्या संख्येत परिस्थितीनुरूप बदल करण्याचे अधिकार शासनाच्या पूर्वसंमतीने युवक बिरादरीला असतील.

(१०) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००६०७१०१३२५३०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,



(र. अ. खडसे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- (१) मा. मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव
- (२) मा. राज्यमंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव
- (३) प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे स्विच सहायक
- (४) प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
- (५) सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
- (६) सचिव, (शालेय शिक्षण), शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
- (७) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- (८) संचालक, नगरपालिका प्रशासन, वरळी, मुंबई
- (९) महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर / (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुमेयता)
- (१०) मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई
- (११) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, एक्सप्रेस टॉवर्स, नरिमन पॉइंट, मुंबई ४०० ०२१
- (१२) महा संचालक, आरोग्य महासंचालनालय, मुंबई
- (१३) आयुक्त, महानगरपालिका -
- (१४) मुख्याधिकारी, नगरपालिका - , जिल्हा -
- (१५) जिल्हाधिकारी, नाशिक, नंदूरबार, धुळे, जळगाव, यवतमाळ, वाशिम, अकोला, हिंगोली, परभणी, जालना, गोंदिया, गडचिरोली, वर्धा , जिल्हा -
- (१६) जिल्हा माहिती अधिकारी, जिल्हा नाशिक, नंदूरबार, धुळे, जळगाव, यवतमाळ, वाशिम, अकोला, हिंगोली, परभणी, जालना, गोंदिया, गडचिरोली, वर्धा .
- (१७) श्री. क्रांती शहा, मॅनेजिंग ट्रस्टी, युवक बिरादरी (भारत), हजारीमल सोमाणी मार्ग, कॅपिटल सिनेमा जवळ, मुंबई - ४०० ००१
- (१८) निवड नस्ती, का.क्र. पा.पु.२१